

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, м.Івано-Франківськ, Україна
Бердянський державний педагогічний університет, м.Бердянськ, Україна
Дебреценський університет, Факультет Дошкільного виховання та освіти дорослих, м.Гайдубесермень, Угорщина
Казахський національний педагогічний університет імені Абая, м.Алмати, Казахстан
Київський університет імені Бориса Грінченка, м.Київ, Україна
Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, м.Кіровоград, Україна
Львівський національний університет імені Івана Франка, м.Львів, Україна
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmi, Polska
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, м.Полтава, Україна
Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, м.Суми, Україна
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, м.Луцьк, Україна
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м.Умань, Україна
Uniwersytet Rzeszowski i Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. S. Pigoń w Krośnie, Polska
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, м.Хмельницький, Україна
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, м.Чернівці, Україна
Югозападен университет «Неофит Рилски», Благоевград, Болгарія

РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА МІЖНАРОДНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ ТА СТУДЕНТІВ**

**м. Івано-Франківськ, м. Алмати, м. Благоевград, м. Гайдубесермень,
м. Київ, м. Кіровоград, m Krośnie, м. Луцьк, м. Полтава, м. Суми,
m Chelm, м. Умань, м. Чернівці**

Розвиток особистості молодшого школяра: сучасні реалії та перспективи:

матеріали студентської науково-практичної інтернет-конференції. – Івано-Франківськ, 2016. – 364 с.

рекомендовано вченою радою Педагогічного інституту
ДВНЗ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
(протокол № 7 від 20 травня 2016 р.)

Керівник проекту: Кіліченко О.І., кандидат педагогічних наук, доцент, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Україна

Редакційна колегія:

Будник О.Б., доктор педагогічних наук, доцент, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», м. Івано-Франківськ, Україна

Dombi Mária Adrienn, Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula pedagógusképző Kar Magyarország, Угорщина
Жумабаєва А. Е., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики початкової освіти Інституту педагогіки і психології, Казахський національний педагогічний університет імені Абая, м. Алмати, Казахстан

Zięba Beata, Uniwersytet Rzeszowski i Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. S. Pigoń w Krośnie, Polska

Іванюк Г. І., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та психології, Київський університет імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна

Кичева-Кирова М., професор, доктор Югозападен університет «Неофит Рилски» - Благоевград, Болгарія

Коваль Л.В., доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту психолого-педагогічної освіти та мистецтв, Бердянський державний педагогічний університет, м. Бердянськ, Україна

Комар О. А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фахових методик та інноваційних технологій, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Умань, Україна

Кондратюк С. М., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, м. Суми, Україна

Лебедєва Л. А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і методики початкової освіти Інституту педагогіки і психології Казахський національний педагогічний університет імені Абая, м. Алмати, Казахстан

Лисенко Н.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної та спеціальної освіти, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Івано-Франківськ, Україна

Mazur Piotr, Prof. nadzw. dr hab. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmi. Polska

Мартиненко С.М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін, Київський університет імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна

Хімчук Л.І., кандидат психологічних наук, доцент, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Івано-Франківськ, Україна

Мачинська Н.І., доктор педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри початкової та дошкільної освіти, Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна

Олійник М. І., доктор педагогічних наук, завідувач кафедри педагогіки та психології дошкільної освіти, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, м. Чернівці, Україна

Сливка Л.В., кандидат педагогічних наук, доцент, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Івано-Франківськ, Україна

Смолюк І. О., доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Луцьк, Україна

Степанова Л.В., кандидат педагогічних наук, доцент, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Івано-Франківськ, Україна

Ткаченко О. М., доктор педагогічних наук, Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, м. Кіровоград, Україна

Федій О. А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри початкової та дошкільної освіти, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, м. Полтава, Україна

Ящук І. П., доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету початкової освіти та філології, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, м. Хмельницький, Україна

Шандор Палфі, доктор пед. наук, Дебреценський університет, Факультет Дошкільного виховання та освіти дорослих, Гайдубесермень, Угорщина

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ФОРМ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ З БАТЬКАМИ

Журавльова А. Ю. IV курс, «Початкова освіта»

Сінельнікова Н.О. к. п. н.

*Київський університет імені Бориса Грінченка,
Педагогічний інститут, місто Київ, Україна*

Анотація. У роботі обгрунтовано необхідність застосування інтерактивних форм взаємодії вчителя з батьками. Розкрито сутність взаємодії вчителя початкових класів і батьків. Представлено результати анкетування студентів щодо особливостей використання інтерактивних форм роботи.

Ключові слова: взаємодія вчителя початкових класів і батьків, інтерактивні форми роботи, традиційні форми роботи, педагогічна взаємодія.

FEATURES OF APPLICATION INTERACTIVE FORMS OF WORKING BETWEEN TEACHER AND PARENTS

The article is devoted to the importance of using interactive forms of pedagogical cooperation between teachers and parents. The essence of interaction between teachers of primary school and parents is exposed. Presents the results of a survey of students concerning features of use of interactive forms of work.

Keywords: interaction of teachers and parents in primary school, interactive forms of work, traditional forms of work, educational interaction.

Одним із важливих завдань сучасної освіти є взаємодія школи і сім'ї, що має на меті активне залучення родини до навчально-виховного процесу, налагодження гармонійних відносин між членами сім'ї та педагогами школи.

Дослідники зазначають, що встановлення і підтримка взаємодії педагогів і батьків дає ефективний поштовх до виховання і подальшого розвитку дітей молодшого шкільного віку. Включення сім'ї як партнера і активного суб'єкта в освітнє середовище навчального закладу якісно змінює умови взаємодії педагогів і батьків, допомагає формувати спільні завдання і підходи. Це важливо насамперед тому, що саме у шкільному віці відбувається подальший розвиток особистісних якостей дитини, здійснюється процес її соціалізації.

Співпраця педагогів і батьків полягає у рівності їх позицій, відкритості і довіри, шанобливому ставленні один до одного, взаємодії з урахуванням індивідуальних особливостей та потенційних можливостей.

Варто зазначити, що проблема співпраці учителя початкових класів і батьків до 80-х років ХХ ст. була недостатньо дослідженою як вітчизняними, так і зарубіжними науковцями. На сьогодні ж ситуація повільно починає змінюватися на краще.

На нашу думку, для створення продуктивної та якісної співпраці з родиною педагог має цікаво організувати будь-яку діяльність. Адже формальні однотипні батьківські збори, в яких зазвичай повчають та критикують батьків, зводять нанівець бажання їх відвідувати. Проте якщо педагог буде підходити до організації зустрічей з батьками творчо, використовуючи різні форми педагогічної взаємодії, розповідаючи батькам не лише про неуспішність дитини, а й про її досягнення, то він не тільки підвищить свій авторитет, авторитет школи, але й налагодить якісну співпрацю з батьками.

Для того щоб співпраця батьків та школи була продуктивною та ефективною, виховання молодшого школяра здійснювалося всебічно і гармонійно, вчителю початкових класів варто використовувати інтерактивні форми роботи.

У перекладі з англійської мови «інтерактивний» означає «здатний до взаємодії, діалогу». Інтерактивні форми роботи учителя і батьків молодших школярів – це спеціальні форми організації спільної діяльності, які мають конкретну передбачувану мету – створити сприятливі, комфортні умови навчання і виховання для учнів, у яких кожна дитина відчуватиме свою успішність, інтелектуальну спроможність [1].

Суть інтерактивних форм роботи учителя початкових класів з батьками полягає у тому, що відбувається постійна активна взаємодія учителя та батьків. Це співнавчання, взаємонавчання між рівнозначними суб'єктами. Організація інтерактивних форм роботи передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання різних ігор, спільне вирішення проблем на основі комплексного аналізу умов та обставин. Інтерактивні форми потребують також використання теоретичних знань і практичних умінь, що є надзвичайно важливим для всіх учасників.

Інт
і стовід
і стовід
Існ
варіум
ситуації.
Пе
традицій
особисті
взаємоді
спілкуван
створен
створен
дослідку
Нав
інтеракт
інтеракт
інтеракт
чому пол
Ми
батьками
майже всі
були як т
серед які
Мож
інтеракт
можуть ві
на ефект
Нас
використ
традицій
до керівн
форми ро
Про
діяльність
учасника
щоб вико
Ота
традицій
особливо
підприєм

І. Губенко
Мельничук
І. Лометун
ISSN - 264
МЕ

У
початково
Досліджен
необхідно
форми ме
Ктк
нашобний п

П
school. The
records and

Інтерактивні форми роботи слід застосовувати поступово, завчасно дібравши відповідний матеріал, старанно спланувавши хід заняття, підготувавши питання і можливі відповіді.

Існують такі інтерактивні форми: діалог, синтез думок, спільний проект, коло ідей, акваріум, батьківські тренінги, батьківські ринги, читання, вечори, мозковий штурм, аналіз ситуації, дерево рішень тощо [2].

Переваги інтерактивних форм роботи вчителя з батьками молодших школярів над традиційними є значними. По-перше, інтерактивні форми роботи найбільше відповідають особистісно зорієнтованому підходу, що на даний час є важливим. По-друге, батьки оволодівають усі рівні пізнання (знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез, оцінку) та набудовують нові практичні навички. По-третє, змінюється роль батьків: з об'єктів вони перетворюються на суб'єктів навчально-виховного процесу. По-четверте, основним джерелом мотивації навчання стає інтерес самих батьків. По-п'яте, інтерактив сприяє розвитку комунікативних умінь і навичок батьків.

Нами було проведено анкетування 20 студентів 4-го курсу. Анкета складалася із закритих і відкритих запитань, які були спрямовані на визначення знань студентів про інтерактивних форм педагогічної взаємодії; зазначення форм співпраці з батьками, які вони використовують під час проходження практики у процесі роботи з батьками; їх розуміння, в чому полягає ефективність інтерактивних форм та які їх переваги над традиційними.

Ми виявили, що студенти 4-го курсу досить обізнані в інтерактивних формах роботи з батьками. 11 з 20 відповіли, що знають приблизно 20 форм роботи школи з сім'єю, причому майже всі вказані форми були інтерактивними. 6 студентів знають 12 форм роботи, серед них були як традиційні, так і інтерактивні. Інші 3 студенти знають від 8 форм роботи з батьками, серед яких більшість традиційні.

Можна зробити висновок, що більшість студентів з вибірки ознайомлені з інтерактивними формами роботи. Це свідчить, що майбутні вчителі початкових класів можуть використовувати ці знання під час взаємодії з батьками, цим самим налаштовуючи їх на ефективнішу співпрацю та більш результативну діяльність.

Наступним аспектом, який ми визначили, стали форми роботи, які студенти використовують у співпраці з батьками. Ми з'ясували, що 14 студентів із 20 використовують традиційні форми роботи, такі як: бесіда, консультація, батьківські збори, залучення батьків до керівництва гуртками. Інші 6 студентів вказали, що використовують такі інтерактивні форми роботи: батьківські тренінги, синтез думок, спільний проект, акваріум, ігрові ситуації.

Проведене анкетування продемонструвало, що більшість студентів у своїй практичній діяльності використовують традиційні форми роботи з батьками. Це означає, що між учасниками взаємодії може не відбуватися активна результативна співпраця, яка можлива при використанні інтерактивних форм роботи.

Отже, під час аналізу відповідей щодо ефективності та переваг інтерактивних форм над традиційними ми з'ясували, що, на жаль, більшість студентів мають теоретичні знання з особливостей використання інтерактивних форм роботи з батьками, проте не володіють фундаментними навичками їх використання на практиці.

1. Губенко О. О. Інтерактивні форми роботи з батьками першокласників : метод. зб. / О. О. Губенко, Л. Б. Мельничук. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2006. – 48 с.

2. Пометун О. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика і досвід / О. Пометун, Л. Пироженко. – К., 2002. – 264 с.

МЕДІАОСВІТА ЯК ЧАСТИНА СУЧАСНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Кононова Л., студентка III курсу факультету педагогіки та психології

Прибора Т. О., кандидат педагогічних наук, доцент

Кіровоградський державний педагогічний університет

імені Володимира Винниченка, Кіровоград, Україна

У статті розглядаються проблеми функціонування медіаосвіти в умовах сучасної початкової школи. Визначено місце медіаосвіти у міжнародних та державних документах. Досліджено коло знань і умінь, які дозволяє розширити медіаосвіта. Розглянуто фактори необхідності застосування медіаграмотності в початковій школі. Звертається увага на різні форми медіаосвіти.

Ключові слова: медіаосвіта, медіаграмотність, початкова школа, навчально-виховний процес.

MEDIA EDUCATION AS PART OF THE TEACHING PROCESS

The article deals with the peculiarities of media education conducting in modern primary school. There is distinguished the place of media education in the international and national official records and researched the scope of knowledge and skills which it broadens. The author studied the

ЗМІСТ

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ, ВИХОВАННЯ ТА РОЗВИТКУ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Ануарова Ж. Проблемные задачи как средство развития творческих способностей младших школьников в процессе обучения математике	1
Атаманюк (Мандзюк) М. Виховання духовності як основа морального виховання молодших школярів на уроках літературного читання	3
Балабан Л. Взаємодія батьків і вчителів у морально-духовному вихованні молодших школярів	6
Бегметюк М. Проблема розвитку творчих здібностей учнів у навчально-виховному процесі початкової школи	9
Бенза С. Проблеми оновлення форм і методів роботи з дитячою книжкою у початковій школі	12
Варварук Х. Шляхи формування естетичного виховання учнів молодшого шкільного віку	14
Васильченко О. Удосконалення культури мовлення молодших школярів на уроках української мови	17
Войтова О. Пошук доцільних форм позакласної роботи з економічної освіти в початковій школі	18
Воронцова І. Створення ситуації успіху для навчання молодших школярів	21
Гановська І. Дидактична казка як педагогічний феномен у навчально-виховному процесі початкової школи	25
Глушак (Мацелко) С. Види орфографічних вправ та методика їх проведення в початкових класах	27
Голенко А. Компетентісний підхід до проектування уроків трудового навчання в початковій школі	33
Гряділь В. Технічні задачі як засіб розвитку технічного мислення молодших школярів	34
Дроняк Ю. Особливості інтернет-залежності учнів молодшого шкільного віку	36
Szetela Barbara. Samotne rodzicielstwo- specyfika roli kobiecej i męskiej	38
Strycharczuk Justyna. Nadopiekuńczość w rodzinie wobec dzieci	40
Жовнірик О. Використання індивідуального підходу до навчання молодших школярів у процесі вивчення освітньої галузі «Математика»	44
Іванців І. Особливості розвитку економічного мислення молодших школярів	46
Іванчук В. Педагогічні умови розвитку обдарованості молодших школярів у навчальному процесі початкової школи	48
Ільницька Х. Організація обчислювальної діяльності молодших школярів у системі розвивального навчання	50
Кічук М. Естетичне виховання молодшого школяра	53
Клим'юк Н. Педагогічні умови полікультурного виховання молодших школярів	55
Козинець Ю. Аспектний підхід до навчання української (рідної) мови молодших школярів	57
Кондратенко Ю. Формування особистості молодшого школяра в класному колективі	59
Королишин О. Сучасні проблеми навчання, виховання та розвитку учнів початкової школи	61
Кос Л. Робота з дитячою книжкою як засіб виховання моральних цінностей молодших	65

Чернишова І. Особливості гендерного виховання молодших школярів	144
Шевчук Л. Формування основ інформаційної культури молодших школярів	146
Шәкір Акмарал. Бастауыш Сынып математикасындағы жаттығулар жүйесі	149
Шостак Н. Особливості організації диференційованого підходу до навчання молодших школярів	151
Шуставецька Г. Психологічні особливості розвитку мотивації навчальної діяльності першокласників	154
ІСТОРІЯ ОСВІТИ: РЕТРОСПЕКТИВНИЙ ПОГЛЯД НА ІННОВАЦІЇ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	
Довнюк М. Взаємодія педагогів з батьками вихованців у педагогічній спадщині Василя Сухомлинського	156
Єрєміна Т. А. Реалізація ідей В. О. Сухомлинського в навчально-виховному процесі початкової школи	158
ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	
Байдюк Л. Використання інноваційних технологій на уроках англійської мови	160
Берездецька Д. Метод проектів як засіб підвищення ефективності навчання та виховання учнів початкової школи	161
Гасевська Ю. Використання здоров'язбережувальних технологій у початковій школі	164
Журавльова А. Особливості застосування інтерактивних форм роботи вчителя з батьками	166
Кононова Л. Медіаосвіта як частина сучасного педагогічного процесу в початковій школі	167
Костишин Х. Особливості впровадження технологій інтерактивного навчання в освітній процес початкової школи	170
Магас М. Підготовка майбутніх учителів до застосування веб-квест технології в початковій школі	172
Матковська (Рибак) М. Проблемні ситуації на уроках «Основи здоров'я» в початкових класах: технології створення	175
Минай Ю. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі початкової школи	177
Міський Д. Педагогічні умови підвищення ефективності професійної орієнтації молодших школярів	180
Осташкова А. Формування умінь діалогічного мовлення у молодших школярів засобами інтерактивних технологій	183
Пеленська С. Впровадження елементів передових педагогічних технологій в навчально-виховний процес сучасної української школи	185
Пеленська С. Актуальні аспекти педагогічної технології С. Френе у сучасному освітньо-виховному процесі	187
Пинчук Т. Розвиток пізнавальних інтересів молодших школярів засобами інноваційного навчання	189
Повар М. Застосування інтерактивних технологій в початковій школі	192
Романюк Р. Формування здорового способу життя молодших школярів засобами проектів	196
Стефурак І. Педагогічні вимоги до організації нестандартних уроків у початковій школі	198
Тимків В. Інтегровані уроки у початковій школі як ефективна форма навчання	200